

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
4/2025	Valgstyret	14.05.2025

Saksbehandler: Slava Korneev

Hjemmel: Valgloven, Valgforskriften, Likestillings- og diskrimineringsloven

Forhåndsstemmegivning 2025: Fastsettelse av tid og sted for stemmegivning

Kommunedirektørens innstilling:

1. Forhåndsstemmegivning 1. juli – 9. august (tidligstemmegivning):

Stemmested:	Åpningstid hverdager:
Rødøy rådhus	kl. 09.00 – 15.00, etter forhåndsavtale

2. Forhåndsstemmegivning 11. august – 5. september:

Stemmested:	Åpningstid hverdager:
Rødøy rådhus	kl. 09.00 – 15.00

3. Forhåndsstemmegivning 18. august – 3. september:

Stemmested:	Åpningstid hverdager:
Nesøy skole	kl. 14.00 – 15.30, etter forhåndsavtale
Rødøy skole	kl. 14.00 – 15.30, etter forhåndsavtale
Øresvik skole	kl. 14.00 – 15.30, etter forhåndsavtale
Jektvik skole	kl. 14.00 – 15.30, etter forhåndsavtale

4. Det tilrettelegges for forhåndsstemmegivning en dag i løpet av den ordinære forhåndsstemmeperioden i de kretsene som ikke har annet tilbud om forhåndsstemming; Melfjordbotn, Sørfjorden/Nygård, Gjerøy, Selsøyvik, Storselsøy og Myken.
5. Det gis anledning til å holde åpent for forhåndsstemmegivning to timer i alle kretser en lørdag i løpet av den ordinære forhåndsstemmeperioden.

Sammendrag

Valgloven regulerer forhåndsstemming som skal skje fra 10. august til fredagen før valgdagen, med tidligstemming fra 1. juli til 9. august for de som ikke kan stemme i den ordinære perioden. Valglokalene må være universelt utformet og ha pålitelig internett for elektronisk manntall. Valgstyret skal fastsette tid og sted for stemmegivning.

Saksopplysninger

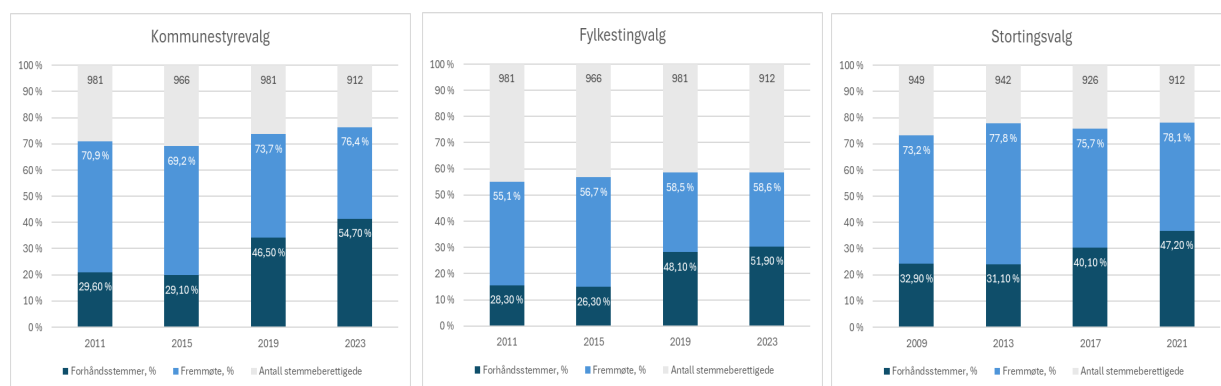
Den nye valgloven (trådte i kraft fra 1. mai 2024) regulerer forhåndsstemming i [kapittel 7](#). Her beskrives hvordan stemmegivningen skal gjennomføres. Stemmestyrene er avskaffet, og hvert valglokale skal i stedet ha en leder og en nestleder med ansvar for gjennomføringen.

Velgere kan forhåndsstemme innenlands fra 10. august til og med fredagen før valgdagen. Valgstyret bestemmer åpningstidene for valglokalene. Velgere som ikke kan stemme i denne perioden, kan forhåndsstemme fra 1. juli til 9. august (tidligstemming). Disse velgerne må kontakte kommunen for å avtale tid for stemming.

Valgstyret bestemmer hvor velgerne kan forhåndsstemme. Valglokalene skal være egnet for stemming, og vurderingen av lokalets egnethet skal ta hensyn til krav om universell utforming. Det skal også tas hensyn til krav om fysisk og digital sikkerhet, da kommunen skal bruke elektronisk manntall under forhåndsstemming, noe som krever pålitelig internetttilgang.

Vurderinger

Trenden for forhåndsstemmegivning har økt de siste ti årene. Ved forrige stortingsvalg stemte 47,2 % av velgerne på forhånd. Ved siste kommunestyre- og fylkestingsvalg var andelen over 50 %. Denne trenden ble sannsynligvis forsterket av koronapandemien, da det ble innført ekstra tilrettelegging for forhåndsstemming.

Tidligstemmegivning ble innført ved valget i 2009, men har vært lite benyttet i Rødøy kommune, med mellom 0 og 8 stemmegivninger. Av praktiske årsaker har tidligstemmegivning kun vært mulig ved Rødøy rådhus.

I den ordinære forhåndsstemmeperioden, som vanligvis starter 10. august, har skolene som er i drift tradisjonelt blitt brukt som stemmesteder. Unntaket er Tjongsfjord skole, hvor Rødøy rådhus har vært stemmestedet i denne kretsen. I 2025 faller 10. august på en søndag, og forhåndsstemmingen starter derfor **mandag 11. august**.

Åpningstiden for forhåndsstemmegivning har ved de fire siste valgene vært hverdager kl. 08.30–15.30 ved alle stemmesteder, men kun etter forhåndsavtale ved skolene, jf. vedlagte særutskrift for v-sak 4/2023. Dette skyldes at undervisning, møter o.l. kan gjøre at stemmemottakere ikke alltid er tilgjengelige. Tilbakemeldingene på denne ordningen har vært positive, men skolene ønsker å legge åpningstider til etter undervisningstidene. Dette på grunn av endringer i valgloven, som krever at det nå skal være to personer til stede for å motta stemmer.

Ved tidligere valg har det vært anledning til to timer lørdagsåpent en av de to siste lørdagene før valgdagen. Dette for å bedre tilrettelegge for forhåndsstemming i egen krets, spesielt for borteboere og ungdom under utdanning. Tiltaket har hatt blandet resultat: ved siste valg benyttet ingen tilbudet ved Øresvik skole, mens mange stemte ved rådhuset denne lørdagen.

De kretsene som ikke har skoler i drift, har hatt tilbud om forhåndsstemmegivning 1-2 timer en dag i løpet av den ordinære forhåndsstemmeperioden. Tilbudet gis ved at stemmemottakere fra rådhuset reiser ut, og det forsøkes så langt det er mulig å legge dette til helg. Kretsene Myken, Storselsøy, Selsøyvik, Gjerøy, Melfjordbotn og Sørfjorden/Nygård har vært omfattet av denne ordningen.

Det anbefales å tenke på hvor velgerne bor og ferdes, ved vurdering av sted for forhåndsstemme-mottak.

Tilgjengelighet

Kravene til tilgjengelighet av valglokaler har blitt skjerpet i den nye valgloven. Valgstyret skal sørge for at valglokalene er universelt utformet, jf. [likestillings- og diskrimineringsloven § 17](#). Overordnende hensyn for regelendringen er lik mulighet til å stemme, likeverdighet og valgfrihet for den enkelte velger.

Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp. Spesielt fokus legges på rullestolbrukere og velgere med nedsatt syn. Hvis det er særlige grunner til det, kan stemmingen legges til lokaler som velgerne ikke kan ta seg inn i uten hjelp. Valgstyret skal kunngjøre hvilke valglokaler dette gjelder.

For å sikre tilgjengelighet, stilles det spesifikke krav til inngangspartier og rom, jf. [valgforskriften § 6-2](#):

- **Inngangsparti:** Belysning, visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdør, trinnfrihet, horisontalt felt utenfor hovedinngangsdør, plassering av automatisk døråpner, dørbredde.
- **Lokale:** Kommunikasjonsveier, dører, skilting, og utforming av rom der stemmingen skjer.

Eldre skolebygg og grendehus tilfredsstiller som regel ikke moderne krav om universell utforming. Lokalene som ble brukt i forhåndsstemmeperioder har blitt kartlagt på nytt, og har en del mangler. Typiske mangler inkluderer: tung inngangsdør uten automatisk døråpning, manglende visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdør, bratt rampe uten håndløper på begge sider, og høy dørterskel som hindrer trinnfrihet.

Det finnes noen tilrettelegginger som kan gjøres uten store investeringer. Terskeleliminator kan monteres i døråpninger (estimert kostnad kr. 3000). Et enkelt visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt kan monteres foran hovedinngangsdør (estimert kostnad kr. 2000). Manglende gelender/håndløper kan også ettermonteres (estimert kostnad fra kr. 2000 til kr. 12000). Enkelte inngangsdører kan justeres for enklere åpning.

Figur 1. Terskeleliminator

Figur 2 Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt

Oversikt over mangler i de valglokalene, som brukes kontinuerlig under forhåndsstemmeperioden:

Stemmekrets, lokale	Tiltak
0001 Ytre Rødøy, Nesøy skole	Skolen har per d.d. ikke universell utforming: • Rampe har håndløper bare på en side • Inngangsdøren er tung (ingen automatisk døråpner) • Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdøren mangler • Høy dørterskel ved inngangsdøren Mulighet for tilrettelegging: håndløper, terskeleliminator, oppmerksomhetsfelt m.m. Der er ingen alternative lokaler i kretsen.
0004 Rødøy, Rødøy skole	Skolen har per d.d. ikke universell utforming: • Rampe har håndløper bare på en side • Inngangsdøren er tung (ingen automatisk døråpner) • Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdøren mangler • Høy dørterskel ved inngangsdøren

	Mulighet for tilrettelegging: håndløper, terskeleliminator, oppmerksomhetsfelt m.m. Alternative lokaler: gymsalen, Smiholmen (kan ikke betjenes av skoleansatte og vil kreve egne ansettelser).
0005 Sør fjord/Melfjord, Øresvik skole	Skolen har per d.d. ikke universell utforming: • Hovedinngangen er ikke tilpasset grunnet trapp uten rampe/håndløper. Inngangen på baksiden av skolen (handicapinngangen) er mulig å bruke. • Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdøren mangler Det kreves større investeringer for tilrettelegging, pga. hovedinngangen ikke har universell utforming. For valg gjennomføring kan kommunen gjøre noe tilrettelegging: bruke alternativ inngang, oppmerksomhetsfelt, håndløper. Det er ingen alternative lokaler i kretsen.
0006 Jektvik/Nordvæernes, Jektvik skole	Skolen har per d.d. ikke universell utforming: • Hovedinngangen er ikke tilpasset på grunn av trapp. Alternativ inngang med rampe. • Høy dør terskel ved inngangsdøren • Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdøren mangler Det kreves større investeringer for tilrettelegging, pga. hovedinngangen ikke har universell utforming. For valg gjennomføring kan kommunen ta noe tilrettelegging: bruke alternativ inngang, terskeleliminator, oppmerksomhetsfelt. Alternative lokaler: Jektvik grendehus (krever tilrettelegging).
0007 Tjongsfjord/Vågaholmen, Rådhus	Rådhuset har per d.d. ikke universell utforming: • Visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt foran hovedinngangsdøren mangler Mulighet for tilrettelegging: oppmerksomhetsfelt

Total estimert kostnad for tilrettelegging med enkle tiltak – kr. 50.000.

Valgstyret bør ta dette i betraktning ved fastsettelse av valglokaler for forhåndsstemmeperioden. Begrensningen i plikten til universell utforming (jf. [valgloven § 6-7, andre ledd](#)) gjelder for valglokaler i tilfeller der utformingen eller tilretteleggingen vil være uforholdsmessig byrdefullt for en kommune. Valglokaler uten universell utforming skal kunngjøres.

For ordens skyld nevnes det at valgloven åpner for individuell tilrettelegging for den enkelte velger:

- Stemme rett utenfor et valglokale
- Ambulerende stemming

Det er også andre lokaler som brukes i forhåndsstemmeperioden mer sporadisk: Sør fjorden ungdomshus, Gjerøy skole, Storselsøy skole, Selsøyvik skole, Myken forsamlingshus og brannutstyrslager i Melfjordbotn. Med unntak av Gjerøy skole krever alle disse store investeringer for tilrettelegging. Ikke alle lokalene eies av Rødøy kommune.

Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelser har drøftet kartlegging av universell utforming ved valglokalene i møte den 23. april 2025, sak 8/2025. Rådet oppfordrer kommunen til å gjennomføre tiltak som kan gjøres før stortings- og sametingsvalget 2025:

Vi har sett på lokalitetene som kommunen har benyttet ved tidligere valg, og mener at man ved forholdsvis enkle og rimelige grep kan bedre tilgjengeligheten til lokalene på kort sikt, allerede til høstens stortingsvalg. Eksempler på dette er:

1. rekkverk og håndlister tilknyttet rullestolramper
2. belysning
3. utjevning av dørterskler
4. skilting
5. visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt

Rådet mener at det bør være et langsiktig mål at alle kommunale bygg er tilgjengelige for alle, uansett formål. Kommunale bygg som er i daglig bruk, bør prioriteres.

Valg av lokaler bør også ta utgangspunkt i rekrutteringsvurderinger. Skoler som er i drift, har vært villige til å bemanne stemmemottak ved forhåndsstemming. Dette kan ikke gjøres dersom andre lokaler velges.

Lokalene har i utgangspunktet stabilt internett. I henhold til ROS-analyse i valgstyrets sak 2/2025, skal kommunen ha reserveløsning for utfall av internettet i alle lokasjoner.

Etter [valgforskriftens § 7-3 \(3\)](#), skal forhåndsstemmegivninger mottatt den siste uken før valgdagen sendes på en måte som sikrer at stemmegivningene kommer inn til valgstyret innen kl. 17 dagen etter valgdagen. Dette gjelder forhåndsstemmer som skal til andre kommuner. Valgdirektoratet har ved de siste valgene inngått sentral avtale med posten om ekspressforsendelse for å sikre at forhåndsstemmene kommer fram i tide, men avtalen omfatter bare forsendelser fra rådhuset. Stemmer mottatt ved skolene må sendes med post ekspress over natt, noe som kan medføre betydelige merkostnader, og ekstra ressursbruk ved skolene. Ved forrige valg var det åpent for forhåndsstemming ved skolene til og med tirsdag i siste uke før valgdagen, for å få sende stemmer til andre kommuner fra rådhuset i felles forsendelse. Det anbefales å utvide forhåndsstemming ved skolene med en dag – til og med onsdag uken før valgdagen.

Forhåndsstemmer fra skolene må leveres til valgstyre senest lørdag før valgdagen for å være med i foreløpig opptelling av ordinære forhåndsstemmer. Også av den grunn er det ønskelig å avslutte forhåndsstemming på skolene onsdag 3. september.

Etter endring i valgloven er det ikke lenger anledning til å motta forhåndsstemmer på skolene i konvolutt. De skal legges rett i urna, som utløser krav om to stemmemottakere til stede. Etter innspill fra skolene anbefales det å fastsette åpningstid fra kl. 14.00 til kl. 15.30, og etter forhåndsavtale.

For stemmemottak på rådhuset anbefales det å følge rådhuset åpningstid kl. 09.00–15.00, mot tidligere kl. 08.30–15.30.

Det anbefales å videreføre ordning med utreise fra rådhuset for tilbud om forhåndsstemmegivning en dag i løpet av den ordinære forhåndsstemmeperioden i de kretsene som ikke har annet tilbud: Melfjordbotn, Sørfjorden/Nygård, Gjerøy, Selsøyvik, Storselsøy og Myken. Videre bør det gis anledning til å holde åpent for forhåndsstemmegivning to timer i alle kretser en lørdag i løpet av den ordinære forhåndsstemmeperioden.

Rødøy kommune, 06.05.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Ragnhild Aakre Seljevoll
Kontorsjef

Slava Korneev
Spesialkonsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

3 GOD HELSE OG
LIVSKVALITET

Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.

Utskrift av møteprotokoll

for Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse i møte onsdag 23. april 2025 på Rødøy rådhus.
Av 5 medlemmer var 3 til stede (medregnet møtende varamedlemmer).

8/2025 Stortingsvalg 2025 - universell utforming av valglokaler

Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelses behandling i møte den 23.04.2025:

Felles forslag:

Rådet takker for muligheten til å få medvirke i denne saken i en tidlig fase.

Felles råd viser til valglovens krav om universell utforming av valglokaler som brukes i forhåndsstemmeperiode og på selve valgdagen.

Vi har sett på lokalitetene som kommunen har benyttet ved tidligere valg, og mener at man ved forholdsvis enkle og rimelige grep kan bedre tilgjengeligheten til lokalene på kort sikt, allerede til høstens stortingsvalg. Eksempler på dette er:

- rekkverk og håndlister tilknyttet rullestolramper
- belysning
- utjevning av dørterskler
- skilting
- visuelt og taktilt oppmerksomhetsfelt

Det bør være et langsiktig mål at alle kommunale bygg er tilgjengelige for alle uansett formål, og at kommunale bygg som er i daglig bruk prioriteres.

Rådet er svært positive til at alle innbyggere har mulighet til å stemme lokalt i sine kretser/sitt lokalmiljø, og anmoder om at dette fortsatt er mulig i fremtiden.

Vedtak:

Som forslaget. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret 28.04.2025

June Seljevoll Brandth, spesialkonsulent